

Papež Barack

Če so kardinali med marčevskim konklavom hoteli za papeža nekakšnega cerkvenega Baracka Obama, lahko danes ugotovimo, da se niso zmotili. Papež Frančišek je v kratkem času spoliral imidž Katoliške cerkve, ki je bil med pontifikatom Benedikta XVI., ne sicer po moževi krivdi, hudo načet, podobno kot je predsedovanje Georgea W. Busha hudo omajalo javno podobo ZDA. Po nekaterih javno mnenjskih raziskavah je z novim papežem zadovoljnih kar 96 odstotkov katoličanov, veliko naklonjenost pa uživa tudi med nekatoličani.

Nekako se potrjuje že kmalu po njegovi izvolitvi izrečena ocena, da se Cerkev vrača nazaj k slogu papeževanja zdaj že na oltar povzdignjenega Janeza Pavla II. Bodimo pozorni na drobno besedico »nazaj«. Kajti Frančišek kani v kratkem na višjo raven svetništva postaviti, se pravi kanonizirati, prav blaženega Janeza Pavla II., ob njem pa še svojega drugega predhodnika, tudi že blaženega Janeza XXIII. Na katoliške vernice in vernike seveda oba delujeta kot močna magneta, medtem ko pogled od zunaj ob napovedani kanonizaciji kar nekako avtomatsko pomisli na spreten ideološki manever novega pontifeksa. Ko ju bo prištel med svetnike, se bo nekako predstavil za njunega polnokrvnega dediča. Pri tem pa Janez Pavel II. – drugače kot Janez XXIII. – ni vseč vsem tistim teologom, ki so se pod njegovim in Benediktovim papeževanjem čutili odrinjeni, sedaj pa so v Frančiškovem nastopu prepoznali tako rekoč prihod kraljestva Duha. Ampak Frančišek ga seveda mora postaviti ob bok neproblematičnemu Janezu, ki je bil papež ravno dovolj kratek čas, da se ni mogel nikomur zares zameriti, in je sicer sklical koncil, ki se je potem izkazal za revolucionarno zarezo v cerkveni zgodovini, vendar je na svojo srečo umrl, še preden se je revolucionarna faza

sploh začela. A kljub svoji simpatičnosti je Janez Dobri za večino današnjih katoličanov le podoba iz učbenika cerkvene zgodovine, ne bistveno bližja od kakega Frančiška Asiškega, medtem ko Janez Pavel II. za to isto večino še vedno uteleša »papeža ljudskih src«.

Kardinali so gotovo razmišljali pravilno, ko so kot naslednika za marsikateri okus preveč uradniškega Benedikta želeli novega papeža ljudskih src, ki se je kot alternativa očitno ponujal že leta 2005. Predvsem pa nekoga, ki bi jasno izpostavil skromnost in preprostost kot odliki cerkvenega »kneza«. Dejansko je namreč verodostojnost cerkvenega oznanjevanja (med drugim) močno načenjalo kričeče nasprotje med povzpetniškim obnašanjem nekaterih škofov in kardinalov (začenši pravzaprav že s kakšnim podeželskim župnikom) in visoko donečimi besedami o uboštvu v duhu.

Toda po štirih mesecih Frančiškovega pontifikata nekako ugotavljam, da se je njegovo prizadevanje za preprostost znašlo na meji banalnosti. Povezal ga je s še eno lastnostjo, ki ga ljudje pri papežih ljudskih src cenijo, Benedikt XVI. pa zanjo ni imel pravega posluha. Gre za današnji družbi tako lasten stalni lov na rekorde in mejnike, v čemer je bil pravi mojster Janez Pavel II. Morda je naklju-

če, toda Frančišek je že ob prvi kanonizaciji, ki jo je izpeljal, posekal svojega rekorderskega predhodnika in na oltar postavil reci in piši 482 ljudi. Pomagali so mu sicer krvoločni Turki s svojim pokolom neomajnih otrantskih katoličanov ob koncu 15. stoletja, pa vendar. Zanj značilnejši so seveda rekordi na področju že prej omenjene preprostosti. Prizadevanju za čim bolj ponošene čevlje in čim bolj zarjaveli križ so se med tem pridružili drugi podvigi: težko je najti dovolj razmajan avto in dovolj neudobno letalo, prav tako je velika novica postalo to, komu vse papež ni povedal za svoje resda hvalevredno romanje na Lampeduso. Jasno: Frančiškovi številni privrženci bodo v vsem prepoznali čisto in neskaljeno hojo po Jezusovih stopinjah, čemur se niti pošteno oporekati ne da, saj je dejansko možno v vsaki gesti videti sledenje navdihom Svetega Duha. Sam imam s tako razlago nekaj težav.

Morda je naključje, toda Frančišek je že ob prvi kanonizaciji, ki jo je izpeljal, posekal svojega rekorderskega predhodnika in na oltar postavil reci in piši 482 ljudi.

Če kaj vem, je Jezusovo javno delovanje v glavnem potekalo proti toku javnega mnenja, o čemer nenazadnje priča njegov epilog. Pri papežu Bergogliu se ni moč znebiti vtisa, da je res prav nasprotno, da se trudi biti predvsem všečen čim širšim množicam, kar samo po sebi ni narobe. Toda s tem se je že po nekaj mesecih ujel v past podobe papeža kot pop ikone, ki je sam vsebina in program svoje cerkve, kakor je bilo to pod Janezom Pavlom II. In prizadevanje za rekorde na področju preprosti ni v svojem bistvu nič drugega kot pehanje za vsak drug rekord, le da je (verjetno, a ne nujno) cenejše. In s tem je čisto v skladu s splošnimi trendi v družbi, ki naj bi jim pravzaprav nastavljal ogledalo. V podobno smer kažejo tudi dosedanje (sicer redke) papeževe izjave o vprašanih cerkvenega nauka, iz katerih veje precejšnja (situacijsko pogojena) poljubnost, pa najsi gre za moč gejevskega lobija ali za razpredanje o tem, kdo bo prišel v nebesa. Kar zadeva njegovo prvo okrožnico, so (očitno razočarani) stari koncilski revolucionarji o njej tako ali tako že ugotovili, da jo je v bistvu napisal že zlobni Benedikt, dobri Frančišek pa je dodal tako rekoč samo zaključek. Seveda so s »preprostim« papežem kot programom Cerkve potihnile prej zelo glasne kritike ob vprašanih, ki katoliško občestvo morda tarejo še bolj kot razsipni prelati, čeprav so ti gotovo velik kamen spotike. A namesto k njihovem reševanju, ki se ga je bil Benedikt XVI. prisiljen lotevati, se Cerkev po vsem videzu raje obrača nazaj k populističnim in popularnim rešitvam pontifikata Janeza Pavla II., ki so nekako bolj v duhu tako opevanih »znamenj časa«. Da je preprostost bolj stvar odnosa do sveta kot zarjavelosti križa, stopi ob tem nekako v ozadje. ●

PO NOVEM LAHKO
REVIJO RAZPOTJA
PODPRETE TUDI TAKO,
DA DRUŠTVU HUMANISTOV
GORIŠKE NAMENITE
0,5 % DOHODNINE.

OBRAZEC NAJDETE NA:
www.razpotja.si/donirajte

Izdajatelj revije **RAZPOTJA** in društvo v javnem interesu:

Društvo humanistov Goriške,

XXX. divizije 13a, 5000 Nova Gorica

Davčna številka: 93277628